

De schaduw **Hans Christian Andersen**

Vertaling: Jan Baptist

In de warme landen, daar kan de zon branden! De mensen worden helemaal mahoniebruin. Ja, in de allerwarmste landen worden ze zelfs zwart geblakerd, maar het was naar de warme landen dat een geleerd man uit de koude landen was gereisd. Hij dacht dat hij daar net zo rond kon lopen als thuis, maar dat leerde hij al snel af. Hij en alle verstandige mensen moesten binnen blijven, luiken en deuren bleven de hele dag gesloten. Het leek alsof het huis sliep of dat er niemand thuis was. De smalle straat met de hoge huizen waar hij woonde was ook zo gebouwd dat de zon er van de ochtend tot de avond op scheen, het was echt niet om uit te houden. Voor de geleerde man uit de koude landen, een jonge man, een geleerde man, leek het alsof hij in een gloeiende oven zat. Hij kreeg er last van, hij werd heel mager, zelfs zijn schaduw verschrompelde en werd veel kleiner dan thuis. Zijn schaduw had ook last van de zon en werd pas weer levendig als 's avonds de zon onder was.

Het was een plezier om naar te kijken. Zodra het licht de kamer werd binnengebracht strekte de schaduw zich uit over de wand, ja zelfs tot aan het plafond, zo lang maakte hij zich, hij moest zich uitrekken om weer op krachten te komen. De geleerde ging op het balkon om zich uit te rekken en terwijl de sterren verschenen aan de heerlijke, heldere hemel leek het hem alsof hij weer tot leven kwam. Op alle balkons in de straat, en in de warme landen heeft elk raam een balkon, kwamen mensen tevoorschijn, want frisse lucht is goed, zelfs als je mahonie bent. Overal was er leven. Schoenmakers en kleermakers, iedereen stroomde de straat op, er werden tafels en stoelen neergezet en het licht brandde, ja meer dan duizend lichten brandden er en de een vertelde en de ander zong en de mensen wandelden, wagens reden voorbij, ezels liepen langs: klingelingeling, ze hebben een bel om. Onder psalmgezang werden er lijken begraven, straatjongens schoten met katapulten en de kerkklokken luidden. Ja, de straat was vol leven. Alleen in het ene huis, dat tegenover het huis stond waar de vreemde, geleerde man woonde, was het heel stil. En toch woonde er iemand, want op het balkon stonden bloemen. Ze bloeiden zo prachtig in de zonnewarmte en dat konden ze niet zonder dat ze water kregen en dat moest toch iemand doen. Er moesten mensen zijn. De deur ging 's avonds ook half open, maar binnen was het donker, in elk geval in de voorste kamer, verder naar binnen klonk muziek. De vreemde, geleerde man vond de muziek prachtig, maar het kon ook goed zijn dat hij zich dat verbeeldde, want hij vond alles prachtig in de warme landen, als er maar geen zon was geweest. De huisbaas van de vreemdeling zei dat hij niet wist wie het huis van de overburen had gehoord, je zag immers niemand en wat de muziek betrof, die vond hij afschuwelijk vervelend. 'Het is net alsof er iemand zit te oefenen op een stuk waar hij niet uit kan komen, altijd hetzelfde stuk. "Ik krijg het wel voor elkaar," meent hij zelf, maar hij krijgt het niet voor elkaar hoe lang hij ook speelt.'

Op een nacht werd de vreemdeling wakker, hij sliep voor de open balkondeur, het gordijn bewoog in de wind en hij vond dat er een merkwaardig lichtschijnsel van het balkon van de overburen kwam. Alle bloemen lichtten als vlammen in de prachtigste kleuren op en midden tussen de bloemen stond een slanke, lieflijke jonge vrouw. Het leek alsof zij ook licht gaf. Het deed hem pijn aan zijn ogen, maar hij deed ze ook zover open en was net wakker geworden. Met een sprong was hij uit bed, heel voorzichtig liep hij achter het gordijn, maar de vrouw was weg, het lichtschijnsel was weg. De bloemen gaven helemaal geen licht, maar stonden er goed bij zoals altijd. De deur stond op een kier en binnen klonk de muziek zo lieflijk en mooi, je zou er de mooiste dromen van krijgen. Het leek wel toverij en wie woonde daar? Waar was eigenlijk de ingang? De benedenverdieping was winkel naast winkel en daar konden de mensen toch niet steeds doorheen lopen.

Op een avond zat de vreemdeling op zijn balkon, achter hem in de kamer brandde het licht en dus was het heel logisch dat zijn schaduw op de wand zat van de overburen. Ja, daar zat hij aan de overkant tussen de bloemen op het balkon. En als de vreemdeling zich bewoog, bewoog de schaduw zich ook, want dat doet hij immers.

'Ik geloof dat mijn schaduw het enige leven is dat je daar kunt zien,' zei de geleerde man. 'Kijk eens hoe keurig hij tussen de bloemen zit. De deur staat op een kier, nu zou de schaduw zo sluw moeten zijn om naar binnen te gaan, rond te kijken en mij vertellen wat hij heeft gezien. Ja, je kunt je verdienstelijk maken,' zei hij bij wijze van grap! 'Wees zo vriendelijk om naar binnen te gaan, nou, doe je dat?' En hij knikte naar zijn schaduw en de schaduw knikte terug. 'Ja, ga nu, maar blijf niet weg!' en de vreemdeling ging staan en zijn schaduw op het balkon van de overburen ging ook staan. En de vreemdeling draaide zich om en de schaduw draaide zich ook om. Ja, en als iemand goed had opgelet dat had hij duidelijk kunnen zien dat de schaduw de halfopen balkondeur binnenging op het moment dat de vreemdeling zijn kamer binnenging en het lange gordijn achter zich liet vallen.

De volgende morgen ging de geleerde man naar buiten om koffie te drinken en de krant te lezen. 'Wat is dat?' zei hij, toen hij in de zon kwam, 'ik heb geen schaduw, dan is hij echt weggegaan gisteravond en niet teruggekomen; dat is vervelend.'

En het ergerde hem, niet zozeer omdat zijn schaduw weg was, maar omdat hij wist dat er een verhaal bestond over een man zonder schaduw, dat verhaal kende iedereen thuis in de koude landen en als nu de geleerde man kwam en zijn verhaal vertelde, dan zouden ze zeggen dat hij imiteerde en dat had hij niet nodig. Daarom zou hij er helemaal niet over praten en dat was slim bedacht.

's Avonds ging hij weer op zijn balkon zitten, het licht had hij precies achter zich gezet, want hij wist dat de schaduw altijd zijn baas als afscherming wilde hebben, maar hij kon hem niet lokken. Hij maakte zich klein, hij maakte zich groot, maar er was geen schaduw, er kwam niemand. Hij zei: hm, hm, hm, maar het hielp niets.

Ergerlijk was het, maar in de warme landen groeit alles zo snel en na acht dagen merkte hij tot zijn groot genoegen dat er een nieuwe schaduw uit zijn benen groeide als hij in het zonlicht kwam, de wortel was zeker blijven zitten. Na drie weken had hij een heel acceptabele schaduw die, toen hij zich naar huis begaf naar de noordelijke landen, tijdens de reis groter en groter groeide, totdat hij uiteindelijk zo lang en groot was dat de helft ook voldoende was geweest.

Zo kwam de geleerde man weer thuis en hij schreef boeken over wat de waarheid was in de wereld en over wat goed was en wat mooi en de dagen en jaren gingen voorbij. Vele jaren gingen voorbij.

Zo zit hij op een avond in zijn kamer als er heel zachtjes op de deur wordt geklopt.

'Kom binnen,' zegt hij, maar er kwam niemand binnen. Dus doet hij open en voor hem stond een nogal mager persoon waar hij zich erg over verbaasde. Verder was de persoon heel rijk gekleed, het moest een voorname man zijn.

'Met wie heb ik de eer te praten?' vroeg de geleerde.

'Ja, dat dacht ik wel!' zei de keurige man, 'dat u me niet zou herkennen. Ik ben zoveel lichaam geworden, ik heb behoorlijk vlees en kleren gekregen. U hebt vast niet gedacht me met zoveel rijkdom te zien. Herkent u uw oude schaduw niet? Ja, u hebt vast niet gedacht dat ik ooit nog terug zou komen. Mij is het heel goed gegaan sinds ik het laatst bij u was, ik ben in alle opzichten heel vermogend geworden. Als ik me vrij moet kopen van mijn diensten, dan kan ik dat.' En hij rammelde met een hele bundel kostbare zegelringen die bij zijn horloge hingen en hij stak zijn hand onder de dikke, gouden

ketting die hij om zijn hals droeg en zoals al zijn vingers glinsterden met diamanten ringen en het was allemaal echt.

'Ik ben volkomen verbijsterd,' zei de geleerde man, 'wat is dit toch.'

'Ja, heel gewoon is het niet,' zei de schaduw, 'maar u bent zelf ook niet heel gewoon en ik, dat weet u goed, trad van kindsbeen aan in uw voetsporen. Zodra u vond dat ik rijp was om alleen de wereld in te trekken, ging ik mijn eigen weg. Ik bevind me in de meest briljante omstandigheden, maar er kwam een soort verlangen in me op om u nog eens te zien voordat u sterft, dat moet u immers. Ik wilde ook graag deze landen weerzien, want je houdt toch altijd van je vaderland. Ik weet dat u een andere schaduw hebt gekregen, moet ik hem of u iets betalen? Wees zo goed om het te zeggen.'

'Nee, ben je het echt' zei de geleerde man, 'dat is toch hoogst merkwaardig. Ik had nooit gedacht dat iemands oude schaduw als mens kon terugkomen.'

'Zeg me wat ik moet betalen,' zei de schaduw, 'want ik wil geen schulden aan iemand hebben.'

'Hoe kun je zo praten,' zei de geleerde man. 'Over welke schuld praten we. Wees zo vrij als maar kan. Ik ben buitengewoon blij over jouw geluk. Ga zitten, beste vriend en vertel me een beetje hoe het gegaan is en wat je zag bij de overburen, daar in de warme landen.'

'Ja, dat zal ik u vertellen,' zei de schaduw en ging zitten, 'maar dan moet u mij beloven dat u nooit tegen iemand hier in de stad, waar u me ook tegenkomt, zegt dat ik uw schaduw ben geweest. Ik ben van plan me te verlossen, ik kan meer dan één gezin voeden.'

'Wees gerust,' zei de geleerde man, 'ik zal niemand vertellen wie je eigenlijk bent, mijn hand erop, ik beloof het je en een man een woord.'

'Een woord een schaduw,' zei de schaduw, zo moest hij immers wel praten.

Het was anders heel merkwaardig hoeveel mens hij was. Hij was helemaal in het zwart en in prachtige kleren, gelakte laarzen en een hoge hoed die ingeklapt kon worden zodat hij alleen maar bol en rand was. Om niet te praten over wat we al weten, zegelringen, gouden halsketting en diamanten ringen. Ja, de schaduw was buitengewoon goed gekleed en dat was precies wat hem helemaal mens maakte.

'Ik zal het u vertellen,' zei de schaduw en hij zette zijn benen met de gelakte laarzen zo hard als hij kon op de arm van de nieuwe schaduw van de geleerde man die als een poedel aan zijn voeten lag en dat was of hoogmoed of misschien om hem te laten luisteren. En de liggende schaduw hield zich stil en rustig om alles te kunnen horen. Hij wilde vast weten hoe hij vrij kon komen en eigen baas kon worden.

'Weet u wie er woonde in het huis van de overburen?' zei de schaduw, 'de mooiste van allemaal, poëzie. Ik was er drie weken en dat is net zo goed als wanneer je drieduizend jaar leeft en alles las wat er gedicht en geschreven stond, want dat zeg ik en dat is waar. Ik heb alles gezien en ik weet alles.'

'Poëzie,' riep de geleerde man, 'ja, ja ze leeft vaak als heremiet in de grote steden. Poëzie! Ja, ik heb haar even gezien, maar ik had slaap in mijn ogen. Ze stond op het balkon en ze scheen als het noorderlicht. Vertel, vertel! Je was op het balkon, je ging de deur binnen en toen?'

'Toen was ik in de vestibule,' zei de schaduw. 'U hebt altijd naar de vestibule zitten kijken. Er was helemaal geen licht, bijna pikdonker, maar de ene deur tegenover de andere stond open van een lange rij kamers en zalen. En daar was het verlicht. Ik zou door het licht doodgeslagen zijn als ik helemaal naar de vrouw toe was gegaan. Maar ik was verstandig, ik nam de tijd en dat moet je doen.'

'En wat zag je?' vroeg de geleerde man.

'Ik zag alles en ik zal het u vertellen, maar – het is geen trots, maar – als een vrij persoon en met de kennis die ik bezit, om niet te praten over mijn goede positie, mijn voortreffelijke omstandigheden – dan zou ik graag willen dat u 'u' tegen me zei.'

'Neem me niet kwalijk,' zei de geleerde man, 'een oude gewoonte die zich heeft vastgezet. U hebt helemaal gelijk en ik zal eraan denken, maar vertel me nu alles wat u zag.'

'Alles,' zei de schaduw, 'want ik zag alles en ik weet alles.'

'Hoe zag het eruit in de binnenste zalen?' vroeg de geleerde man. 'Was het er als in het frisse bos? Was het er als in een heilige kerk? Waren de zalen als de heldere sterrenhemel als je op de hoge bergen staat?'

'Alles was er,' zei de schaduw. 'Ik ging immers niet helemaal naar binnen, ik bleef in de voorste kamer in het pikdonker, maar daar stond ik heel goed, ik zag alles en ik weet alles. Ik ben aan het hof van de poëzie geweest, in de vestibule.'

'Maar wat zag u? Liepen de goden uit de oudheid door de grote zalen? Vochten de oude helden er? Speelden er lieve kinderen die hun dromen vertelden?'

'Ik zeg u, ik was er en u begrijpt dat ik alles zag wat er te zien was. Als u er was geweest, was u geen mens geworden, maar dat werd ik wel. En tegelijkertijd leerde ik mijn innerlijkste natuur kennen, dat waar ik mee geboren ben, de verwantschap die ik had met de poëzie. Ja, toen ik bij u was, dacht ik er niet aan, maar altijd, dat weet u, als de zon opging en de zon onderging, werd ik zo merkwaardig groot. In het maanlicht was ik bijna duidelijker dan uzelf. Toen begreep ik mijn natuur niet, in de vestibule begreep ik het. Ik werd mens. Gerijpt kwam ik er weer uit, maar u was niet meer in de warme landen. Ik schaamde me als mens erbij te lopen zoals ik deed, ik verlangde naar laarzen, kleren, naar heel die laag mensenvernis, die een mens herkenbaar maakt. Ik ging op weg, ja, u vertel ik het, u schrijft het niet op in één of ander boek, ik ging op weg naar het schort van de bakkersvrouw, daaronder verstopte ik me. De vrouw had niet door hoeveel ze verborgen hield. Pas tegen de avond kwam ik tevoorschijn. Ik liep op straat rond in het maanlicht. Ik maakte me lang tegen de muur, dat kriebelt zo lekker in je rug. Ik liep naar boven en ik liep naar beneden, keek naar binnen door de hoogste ramen, keek in zalen en op het dak. Ik keek waar niemand kon kijken en ik zag wat niemand anders zag, wat niemand mocht zien. Het is toch een gemene wereld. Ik zou geen mens willen zijn, als het niet zo was dat dat iets is om te willen zijn. Ik zag het allerondenkbaarste bij vrouwen, bij mannen, bij ouders en bij die lieve, onschuldige kinderen.'

'Ik zag,' zei de schaduw, 'wat niemand mocht weten, maar wat iedereen zo graag wil weten, de slechtheid bij de burens. Als ik er een krant over had volgeschreven, dan was hij zeker gelezen. Maar ik schreef naar de mensen zelf en er ontstond angst in elke stad waar ik kwam. Ze werden zo bang voor mij. En ze hielden zoveel van mij. Professoren benoemden me tot professor, kleermakers gaven me nieuwe kleren, ik ben goed voorzien. De muntmeester sloeg munten voor me en de vrouwen zeiden dat ik zo knap was. En zo werd ik de man die ik ben. En nu neem ik afscheid, hier is mijn kaartje, ik woon aan de zonzijde en ben altijd thuis als het regent.' En de schaduw vertrok.

'Dat is toch merkwaardig,' zei de geleerde man.

Jaren en dagen gingen voorbij, toen kwam de schaduw weer langs.

'Hoe gaat het?' vroeg hij.

'Ach,' zei de geleerde man, 'ik schrijf over het ware en het goede en het mooie, maar niemand geeft er wat om. Ik voel me wanhopig, want ik trek het me zo aan.'

'Maar dat doe ik niet,' zei de schaduw, 'ik word steeds dikker en daar gaat het om. U begrijpt niets van de wereld. Daar wordt u niet beter van. U moet reizen. Ik ga deze zomer op reis, wilt u mee? Ik zou graag een reisgenoot willen. Wilt u mee, als schaduw? U zou me een groot plezier doen door mee te gaan, ik betaal.'

'Dat gaat wel ver,' zei de geleerde man.

'Het is maar hoe je het bekijkt,' zei de schaduw. 'Reizen zou u heel goed doen. Als u mijn schaduw wilt zijn, is de reis helemaal gratis.'

'Dat is al te gek,' zei de geleerde man.

'Maar zo zit de wereld in elkaar,' zei de schaduw, 'en dat blijft ook zo.' En de schaduw vertrok.

Met de geleerde man ging het helemaal niet goed. Zorgen en verdriet achtervolgden hem en wat hij ook zei over het ware en het goede en het mooie, voor de meesten sloeg het als een tang op een varken. Hij werd er heel ziek van.

'U ziet eruit als een schaduw,' zeiden de mensen tegen hem en dat deed de geleerde man rillen, want daarover had hij zo zijn eigen gedachten.

'U moet naar een kuuroord,' zei de schaduw die hem kwam bezoeken. 'Een andere oplossing is er niet. Ik neem u mee vanwege onze oude vriendschap, ik betaal de reis en u maakt de reisbeschrijving en vermaakt me een beetje onderweg. Ik wil naar een kuuroord, mijn baard groeit niet zoals het hoort. Dat is ook een ziekte, je hoort een baard te hebben. Weest u nou verstandig en neem het aanbod aan, we reizen immers als vrienden.'

En ze gingen op reis. De schaduw was de baas en de baas was de schaduw. Ze reden samen, ze liepen samen naast elkaar, vooruit en achterna, net zoals de zon stond. De schaduw wist altijd op de plaats van de baas te blijven. En daar dacht de geleerde man niet echt over na. Hij was een goedhartig mens, en heel toegeeflijk en vriendelijk en op een dag zei hij tegen de schaduw: 'Omdat we nu reisgenoten zijn geworden en omdat we samen groot zijn geworden in onze jeugd, zouden we dan niet jij tegen elkaar zeggen, dat is toch veel vertrouwelijker.'

'Daar zegt u wat,' zei de schaduw, die nu immers de eigenlijke baas was. 'Dat is openhartig en eerlijk gezegd. Ik zal net zo openhartig en eerlijk zijn. U als geleerde man weet zeker wel hoe merkwaardig de natuur is. Sommige mensen kunnen het niet verdragen grijs papier aan te raken, dat doet hen pijn. Anderen gaat het door merg en been, als iemand een spijker langs een vensterruit trekt. Ik krijg net zo'n gevoel als ik u jij tegen me hoor zeggen, dan voel ik me als tegen de grond gedrukt net als in mijn eerste baan bij u. U begrijpt dat het een gevoel is, geen trots. Ik kan u niet jij tegen mij laten zeggen, maar ik wil graag jij tegen u zeggen, dan zijn we al halverwege.'

En zo zei de schaduw jij tegen zijn vroegere baas.

'Dat is toch verkeerd,' dacht hij, 'dat ik u moet zeggen en dat hij jij zegt.' Maar nu moest hij het accepteren.

Ze kwamen bij een kuuroord, waar veel vreemdelingen waren en daaronder ook een mooie koningsdochter, die de ziekte had dat ze al te goed zag en dat was angstaanjagend.

Meteen merkte ze dat degene die was aangekomen een heel andere persoon was als alle anderen. 'Hij is hier om zijn baard te laten groeien, zegt men, maar ik zie de ware aanleiding, hij heeft geen schaduw.'

Ze was nieuwsgierig geworden en ze ging meteen tijdens haar wandeling in gesprek met de onbekende heer. Als koningsdochter hoefde ze niet moeilijk te doen en dus zei ze: 'uw ziekte is dat u geen schaduw hebt.'

'Uwe koninklijke hoogheid is zeker al veel beter,' zei de schaduw. 'Ik weet, dat uw kwaal is dat u al te goed ziet, maar dat is verdwenen, u bent genezen, ik heb namelijk een heel bijzondere schaduw. Ziet u die persoon, die altijd met me meeloopt. Andere mensen hebben een gewone schaduw, maar ik hou niet van het gewone. Men geeft vaak bedienden mooiere livrees als kleding dan men zelf aanheeft en zo heb ik mijn schaduw laten verfraaien tot mens. Ja, u ziet dat ik hem zelfs een schaduw heb gegeven. Dat is heel duur, maar ik vind het heerlijk iets voor mezelf te hebben.'

'Wat?' dacht de prinses, 'zou ik echt beter zijn geworden. Dit kuuroord is de eerste in zijn soort. Het water heeft tegenwoordig verwonderlijke macht. Maar ik ga niet weg, want nu wordt het hier leuk. De vreemdeling vind ik erg aardig. Als zijn baard nu maar niet gaat groeien want dan vertrekt hij.'

's Avonds dansten de koningsdochter en de schaduw in de grote balzaal. Ze was licht, maar hij was nog lichter, zo'n danser had ze nog nooit gehad. Ze vertelde hem uit welk land ze kwam en hij kende het land, hij was er geweest, maar toen was ze niet thuis. Hij had naar binnen gekeken door de ramen boven en beneden, hij had het een en ander gezien en daarom kon hij de koningsdochter antwoord geven en aanduidingen, zodat ze heel verbaasd was. Hij moest wel de slimste man van de hele wereld zijn. Ze kreeg zoveel respect voor wat hij wist en toen ze weer dansten werd ze verliefd en dat kon de schaduw goed merken, want ze keek niet meer dwars door hem heen. Ze dansten nog een keer en ze stond op het punt het te zeggen, maar ze was verstandig, ze dacht aan haar land en rijk en aan de vele mensen waar ze over moest regeren. 'Hij is een verstandig man,' zei ze tegen zichzelf, 'dat is goed, en hij danst heerlijk, dat is ook goed, maar zou hij ook grondige kennis hebben, dat is net zo belangrijk. Dat moet onderzocht worden.' En ze begon hem uit te vragen over de moeilijkste dingen waar ze zelf niet op kon antwoorden. De schaduw trok een vreemd gezicht.

'Daar kunt u niet op antwoorden,' zei de koningsdochter.

'Dat is kennis uit mijn jeugd,' zei de schaduw, 'ik geloof dat zelfs mijn schaduw daar bij de deur dat kan beantwoorden.'

'Uw schaduw,' zei de koningsdochter, 'dat zou heel merkwaardig zijn.'

'Ja, ik zeg niet dat hij het kan,' zei de schaduw, 'maar ik zou het wel denken, hij volgt me nu al zoveel jaren en heeft zoveel gehoord – ik zou het wel denken. Maar staat u me toe koninklijke hoogheid u erop te wijzen dat hij zo trots is dat hij op een mens lijkt en dat hij in een goede stemming moet zijn, en dat moet hij om het goede antwoord te geven, dat hij als een mens behandeld moet worden.'

'Dat vind ik leuk,' zei de koningsdochter.

Ze ging naar de geleerde man bij de deur toe en ze sprak met hem over de zon en de maan en over de mensen erop en erin en hij antwoordde verstandig en goed.

'Wat is dat voor een man die zo'n verstandige schaduw heeft,' dacht ze, 'het zou een zegen zijn voor mijn volk en mijn rijk als ik hem tot mijn gemaal koos, dat doe ik.'

En ze waren het spoedig eens, zowel de koningsdochter als de schaduw, maar niemand mocht het weten voor ze weer thuis was in haar rijk.

'Niemand, zelfs mijn schaduw niet,' zei de schaduw en daar had hij zo zijn eigen gedachten over.

Zo kwamen ze in het land waarover de koningsdochter regeerde als ze thuis was.

'Luister mijn goede vriend,' zei de schaduw tegen de geleerde man, 'ik ben zo gelukkig en machtig als maar kan, nu wil ik ook iets voor jou doen. Je zult altijd hier bij mij op het slot wonen, met me rijden in mijn koninklijke wagen en je zult honderdduizend rijksdaalders per jaar krijgen, maar dan moet je je door iedereen schaduw laten noemen. Je mag niet zeggen dat je ooit mens bent geweest en een keer per jaar als ik op het balkon zit in de zon en me laat zien, moet je aan mijn voeten liggen zoals een schaduw hoort te doen. Ik zeg je, ik trouw met de koningsdochter, vanavond is de bruiloft.'

'Nee, dat is toch al te gek,' zei de geleerde man, 'dat wil ik niet, dat doe ik niet. Dat is bedrog voor het hele land en ook de koningsdochter. Ik vertel alles. Dat ik een mens ben en jij mijn schaduw, maar dan aangekleed.'

'Dat gelooft niemand,' zei de schaduw, 'wees verstandig of ik roep de wacht.'

'Ik ga naar de koningsdochter,' zei de geleerde man. 'Maar ik ga eerst,' zei de schaduw, 'en jij gaat naar de gevangenis.' En dat ging hij, want de schildwachten gehoorzaamden de schaduw, want ze wisten dat de koningsdochter dat wilde.

'Je rilt helemaal,' zei de koningsdochter, toen de schaduw bij haar kwam, 'is er iets gebeurd? Je moet niet ziek worden vanavond, nu we gaan trouwen.'

'Ik heb het vreselijkste meegemaakt, wat je kunt meemaken,' zei de schaduw. 'Stel je voor – ja, zo'n arm schaduwbrein kan ook niet veel hebben – stel je voor, mijn schaduw is gek geworden, hij denkt dat hij een mens is en dat ik – stel je toch es voor – dat ik zijn schaduw ben.'

'Dat is vreselijk,' zei de prinses, 'hij zit toch wel opgesloten?'

'Jazeker. Ik ben bang dat hij nooit meer de oude wordt.'

'Arme schaduw,' zei de prinses, 'hij is heel ongelukkig, het zou een weldaad zijn om hem te bevrijden van dat beetje leven dat hij heeft en als ik er goed over nadenk, dan denk ik dat het noodzakelijk is hem in alle stilte uit de weg te ruimen.'

'Dat is wel hard,' zei de schaduw, 'want hij was een trouwe dienaar.' En het leek alsof hij zuchtte.

'U bent een edel mens,' zei de koningsdochter.

's Avonds was de hele stad verlicht en de kanonnen werden afgevuurd: boem. En de soldaten presenteerden hun geweer. Dat was een bruiloft! De koningsdochter en de schaduw vertoonden zich op het balkon om zich nog een keer te laten bejubelen.

De geleerde man hoorde er niets van, want hem hadden ze om het leven gebracht.

© Jan Baptist